

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **T. M.**, narozený X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 16. 12. 2019, č. j. RN-X,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 16. 12. 2019, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 9. 1. 2020 a doplněnou podáními ze dne 20. a 29. 1. 2020, domáhá zrušení rozhodnutí žalované označeného shora (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 14. 10. 2019, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobce ze dne 5. 8. 2019 o přiznání invalidního důchodu, a to na základě závěrů posudku Pražské správy sociálního zabezpečení (dále jen „PSSZ“) ze dne 23. 9. 2019, podle nějž jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 10 %.
2. Žalobce namítal, že jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý a omezuje ho ve výkonu výdělečné činnosti (je vyučený truhlář). Žalobce popsal své obtíže tak, že pociťuje únavu a zadýchává se i při nenáročné práci, má špatnou krátkodobou paměť a vadu rohovky

(keratokonus), ke které se pojí bolesti hlavy, nadto ho bolí záda v oblasti křížové páteře. Prodělal boreliózu, která jeho zdraví nejvíce poškodila a znásobila jeho zdravotní problémy. Býval sportovec, ale již nezvládá ani sportovní aktivity, je neschopný každodenního fungování mezi lidmi. Ukončil zaměstnání a chodí jen na brigádu (pracuje jako ostraha objektu), nicméně musí odpočívat a je nesamostatný (pomáhají mu přátelé). Žalobce proto požádal o komplexní posouzení jeho zdravotního stavu, neboť má za to, že splňuje podmínky pro přiznání alespoň částečného invalidního důchodu. Dosavadním posudkům ohledně jeho zdravotního stavu vytýká, že nezmiňují zprávy o prodělané borelióze a že si vzájemně protirečí co do poklesu jeho pracovní schopnosti. Poukázal též na to, že posudkoví lékaři rozhodovali od stolu, aniž by jej vyšetřili.

3. Žalovaná konstatovala, že trvá na svém rozhodnutí. S ohledem na námitky žalobce však navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 315/2019 Sb. (dále jen „organizační zákon“).
4. V průběhu jednání, jež soud musel nařít z důvodu, že prováděl důkaz posudkem posudkové komise MSPV v Praze, žalovaná ponechala rozhodnutí na úvaze soudu. Žalobce se k jednání nedostavil, přičemž e-mailem v den jednání sdělil, že zapomněl, kdy a kde se má jednání konat. Vzhledem k tomu, že žalobce byl včas a řádně vyrozuměn o termínu nařízeného jednání a žalobce výslovně ne žádal o odročení jednání, přičemž ani včas nezareagoval na dodatečné vyrozumění o termínu jednání, soud věc projednal v jeho nepřítomnosti.
5. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 5. 8. 2019 byla na PSSZ se žalobcem sepsána žádost o přiznání invalidního důchodu, a to ode dne vzniku nároku. Posudkový lékař PSSZ v posudku ze dne 23. 9. 2019 v nepřítomnosti žalobce na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře, profesního dotazníku a lékařských zpráv z oboru psychologie, neurologie a ortopedie dospěl k závěru, že pracovní schopnost žalobce poklesla o 10 % v důsledku neurastenie (tj. nervové slabosti) se stavy únavy hodnocené podle položky 5a kapitoly V přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Horní hranice vyhláškou stanoveného rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti byla zvolena s přihlédnutím k dalším onemocněním (únavové stavy, bolesti páteře a ramene), ale k dalšímu navýšení podle ustanovení § 3 vyhlášky o posuzování invalidity již nebyl shledán důvod.
6. S odkazem na závěr posudku lékaře PSSZ žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí ze dne 14. 10. 2019, jímž žalobcovu žádost zamítla s odůvodněním, že s ohledem na zjištěný pokles pracovní schopnosti toliko o 10 % nejsou splněny podmínky pro přiznání invalidity ani prvního stupně. Žalobce toto rozhodnutí napadl námitkami, v nichž popsal své zdravotní problémy obdobně jako později v žalobě a dožadoval se nového posouzení svého zdravotního stavu.
7. V nepřítomnosti žalobce posudková lékařka žalované zpracovala posudek ze dne 3. 12. 2019, v němž se na základě zdravotnické dokumentace a totožných lékařských zpráv sice shodla s posudkovým lékařem PSSZ, pokud jde o rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (neurastenie, jež se projevuje narušením sociálních kontaktů a vazeb), nicméně toto postižení podřadila pod položku 5b kapitoly V přílohy

k vyhlášce o posuzování invalidity. Pokles pracovní schopnosti pak posudková lékařka určila na horní hranici vyhláškou stanoveného rozmezí ve výši 20 %, kterou nadto navýšila o 10 procentních bodů aplikací § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity s ohledem na další postižení žalobce (postižení oční rohovky). Uvedla, že dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav žalobce sice má dopad na jeho pracovní schopnost, nicméně objektivně nebyla shledána taková porucha, která by odůvodnila přiznání invalidity.

8. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 16. 12. 2019 námítky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění odcitovala posudkové závěry s tím, že zjištěnému poklesu pracovní schopnosti ve výši 30 % neodpovídá žádný stupeň invalidity. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 19. 12. 2019.
9. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně (obsah správního spisu potvrzuje, že se žalobce v místě trvalého pobytu zjevně dlouhodobě nezdržuje, a naopak pobývá na korespondenční adrese v N. K.) příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Soud s ohledem na argumentaci žalobce provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 7. 2020, jejímž členem byla i odborná lékařka z oboru interního lékařství. Posudková komise po rozboru spisové dokumentace a všech dosud předložených lékařských zpráv (včetně nálezů ze dne 18. 3. 2019, 27. 2. 2019 a ze dne 17. 7. 2018 z oboru psychoneurologie, neurologie a očního lékařství) v přítomnosti žalobce uzavřela, že je žalobce invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 35 %. Posudková komise vyšla z toho, že k datu vydání napadeného rozhodnutí totiž byla hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce psychosomatická porucha (únavnost a poruchy paměti) s podílem lehkého psychoorganického syndromu po úrazu s tím, že nelze vyloučit ani podíl neuroboreliózy. Jde přitom o postižení, které je srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v položce 5c kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kde je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 25 – 35 %. Posudková komise zvolila horní hranici stanoveného rozpětí s ohledem na neurologické postižení po prodělaném úrazu (jednalo se o těžký otřes mozku před deseti lety) a infekci (neuroborelióza před čtyřmi lety), přičemž již dále neshledala důvod pro uplatnění § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Posudková komise shrnula, že je žalobce omezen v pracovní činnosti únavou (již po čtyřech hodinách práce) a poruchou paměti (žalobce si nepamatuje více úkolů, zapomíná a stále něco hledá), nadto má zrakové postižení (keratokonus) a s tím spojené bolesti hlavy. Osobnost žalobce byla popsána jako akcentovaná (rozvinutá nad rámec sociální normy) a méně stabilní, pokud jde o afektivitu a emotivitu. Žalobce tak vykazuje úzkostně depresivní symptomy s nespecifickými somatickými potížemi v podobě únavy. Datum vzniku invalidity byl stanoven ke dni 18. 3. 2019, kdy byl žalobce vyšetřen klinickým psychologem, který referoval pokles kognitivních funkcí i paměti. Platnost posudku byla stanovena do července roku 2023.
11. Po zvážení všech posudků zpracovaných ve věci posouzení pracovního potenciálu žalobce soud dospěl k závěru, že jako nejpersvědčivější, logický a vycházející z neúplnějších podkladů lze hodnotit posudek posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 7. 2020. Podstatné je zejména to, že posudkoví lékaři PSSZ a žalované zjevně vůbec nevzali v potaz (či nevysvětlili, proč toto zjištění není relevantní) žalobcem namítanou a doloženou skutečnost, že v minulosti prodělal lymskou boreliózou. Teprve posudková komise k

tomuto údaj přihlédla (konkrétně uvedla, že není možné vyloučit, že neuroborelióza má podíl na stavech únavy žalobce). Je sice pravdou, že přímý vliv a objektivní působení následků prodělané lymské boreliózy (pro hodnocení ve smyslu položek řady 4 kapitoly I přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity) na pracovní schopnost žalobce nebyly pro malý rozsah lékařské dokumentace předkládané žalobcem prokázány, nicméně tato indicie zjevně byla schopna dodat subjektivnímu popisu únavového syndromu a spojených komplikací v sociálních vztazích žalobce nezbytnou váhu, jež odůvodňovala adekvátnější vyhodnocení poklesu jeho pracovní schopnosti.

12. Soud proto vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise MPSV, žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila, jaký vliv na pracovní schopnost žalobce má zdravotní postižení, jež je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce ve smyslu § 2 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, což ve svém důsledku způsobilo nesprávné podřazení pod nižší položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a tím i určení poklesu pracovní schopnosti žalobce v rámci nesprávného rozmezí. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil jako nezákonné (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
13. K námitce žalobce, že posudkoví lékaři PSSZ a žalované rozhodovali od stolu a že nebyl před vydáním prvostupňového ani napadeného rozhodnutí vyšetřen lékařskou posudkovou komisí, ovšem soud uvádí, že posudkoví lékaři PSSZ a žalované nebyli povinni provést osobní vyšetření žalobce, neboť postačuje, pokud měli k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci (podklady ve smyslu § 8 odst. 8 organizačního zákona), ze které mohli při posouzení objektivního zdravotního stavu žalobce vycházet a učinit si o něm patřičný odborný závěr (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu již ze dne 15. 9. 2004, č. j. 3 Ads 7/2004-70). Ačkoli je tedy pravdivé tvrzení žalobce, že nebyl přítomen jednání ve věci posouzení jeho zdravotního stavu dne 23. 9. 2019 ani dne 3. 12. 2019 a že neproběhla posouzení předcházející vyšetření jeho zdravotního stavu, z obsahu správního spisu vyplývá, že oba posudkoví lékaři měli za to, že doložená zdravotní dokumentace je dostačující, aby posouzení mohlo proběhnout i v nepřítomnosti žalobce. Navíc nelze přehlédnout, že zdravotní postižení žalobce ani není snadno zjiřitelné během časově limitované prohlídky posudkovým lékařem, takže v tomto směru bylo především na žalobci, aby absolvoval časově náročnější vyšetření u příslušných odborných lékařů (neurologické vyšetření pomocí zobrazovacích metod, psychologie, vyšetření poruch spánku, eventuálně kardiolog apod.), jejichž lékařské zprávy by byly po jejich předložení posudkovým lékařům klíčovým podkladem pro vyhodnocení jeho zdravotního stavu. K tomu pak soud pro úplnost dodává, že jednání posudkové komise žalobce byl dne 15. 7. 2020 osobně přítomen, takže ve vztahu ke skutkovému stavu, z něž soud ve svém rozsudku vychází, již není tato námitka relevantní.
14. Závěrem soud stran návrhu výroku soudu (žalobního petitu) pokládá za vhodné upozornit žalobce na to, že soud s ohledem na ustanovení § 88 odst. 8 organizačního zákona, které vylučuje užití § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, není oprávněn zrušit prvostupňové rozhodnutí žalované (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2009, č. j. 1 Aps 2/2008-76).

15. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 15. 7. 2020, jakož i lékařské zprávy, o které se posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
16. Soud neprováděl dokazování s výjimkou posudku Posudkové komise MPSV v Praze, neboť originály listin, které žalobce připojil k žalobě (či k těm podáním, které žalobu doplnily), byly žalobci na jeho žádost dne 3. 3. 2020 vráceny. Soud nicméně podotýká, že veškeré lékařské zprávy, které byly součástí správního spisu, posoudila posudková komise, která je na rozdíl od soudu k jejich hodnocení odborně způsobilá.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, by náhrada nákladů řízení náležela, žádné významné náklady mu však nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. října 2020

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce